

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3580

Vragen van het lid **Van Haga** (Groep Van Haga) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid, van Buitenlandse Zaken, van Defensie en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het direct of indirect volgen van politiek geëngageerde burgers op de social media en het mogelijk plegen van censuur* (ingezonden 27 juni 2022).

Mededeling van Staatssecretaris **Van Huffelen** (van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 15 juli 2022).

Vraag 1

Kunt u naar aanleiding van uw eerdere antwoord op vraag drie, aangeven welke bijdragen u levert aan de Europese en internationale beleidsontwikkelingen rond desinformatie?¹

Vraag 2

Bent u bekend met de zin uit de actiepuntenlijst uit het WOB-document 279135: «Positieve communicatie over multilaterale verbanden door middel van Strategic Communications (StratCom) om ondermijnende narratieven over EU/NAVO tegen te gaan»?² Levert u direct of indirect bijdragen aan de bestrijding van desinformatie aan de NATO, bijvoorbeeld StratCom Centre of Excellence (COE) in Litouwen? Zo ja, kunt u specificeren welke bijdragen worden geleverd?

Vraag 3

Bent u het ermee eens dat uit het WOB-document 279135 en het artikel «Zeg me dat het niet waar is» blijkt dat ambtenaren van het Ministerie van Binnenlandse Zaken regelmatig overleg voeren met verschillende socialmediabedrijven over de bestrijding van desinformatie, onder meer met Google, Twitter, Microsoft, LinkedIn, Facebook en Mozilla?^{3, 4} Bent u bereid de Kamer de verslagen te doen toekomen van al deze gesprekken sinds 1 januari 2020? Zo nee, waarom niet?

¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2553

² WOB-document 279135 uit WOBCovid19.rijksoverheid.nl

³ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2553

⁴ Militaire Spectator, 16 september 2020, «Zeg me dat het niet waar is...?», Zeg me dat het niet waar is...? | Militaire Spectator

Vraag 4

Kunt u naar aanleiding van uw eerdere antwoord op vraag vier, aangeven of ook ambtenaren van de Nationaal Coördinator Terrorismedebestrijding en Veiligheid (NCTV) en/of het Ministerie van Justitie en Veiligheid gesprekken over desinformatie hebben gevoerd met socialmediabedrijven? Bent u bereid de Kamer de verslagen te doen toekomen van al deze gesprekken sinds 1 januari 2020? Zo nee, waarom niet?⁵

Vraag 5

Kunt u uw eerdere antwoord op vraag vier toelichten, voor wat betreft de passage «Met online platformen worden geen afspraken gemaakt om berichten te verwijderen, alleen op grond dat deze desinformatie zouden zijn». Kan daaruit afgeleid worden dat er wel afspraken met online platformen gemaakt zijn over het verwijderen van berichten? Zo ja, kunt u aangeven welke afspraken dat zijn?⁶

Vraag 6

Kunt u naar aanleiding van uw eerdere, ontkennde antwoord op vraag vijf, een nadere toelichting geven op het zogenoemde Directeurenoverleg Desinformatie als vorm van georganiseerde aanpak?^{7, 8} Kunt u eveneens een nadere toelichting geven op de zogenoemde Table Top Exercise?⁹ Bent u van mening dat dit valt onder georganiseerde aanpak? Zo nee, waarom niet?

Vraag 7

Kunt u een toelichting geven op het actiepunt «Desinformatie alliantie opzetten»?¹⁰ Bent u van mening dat dit valt onder georganiseerde aanpak? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Bent u bekend met de zin «Personen buiten de overheid die het gesprek over/tegen desinformatie online kunnen voeren»?¹¹ Kunt u aangeven op welke wijze deze personen buiten de overheid – direct of indirect – worden of werden aangestuurd?

Vraag 9

Kunt u nadere informatie geven over deze «personen buiten de overheid», zoals naam, functie, werkgever, et cetera? Zo nee, waarom niet? Indien uw mogelijke weigering voortkomt uit de bescherming van persoonsgegevens, bent u dan bereid een geanonimiseerd overzicht naar de Kamer te sturen, eventueel vertrouwelijk? Zo nee, waarom niet?

Vraag 10

Kunt u aangeven of en hoe deze «personen buiten de overheid» worden of werden betaald? Welk budget was hiermee gemoeid vanaf 1 januari 2020 en uit welke begrotingspost werd dit betaald?

Vraag 11

Kunt u aangeven hoeveel burgers door toedoen van de overheid, direct en indirect, zijn gedebunked sinds 1 januari 2020? Kunt u tevens aangeven op welke wijze dat is gebeurd? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

Kunt u naar aanleiding van uw eerdere antwoord op vraag acht, nogmaals aangeven of er wel of niet sprake is van structureel beleid om burgers direct of indirect te benaderen over hun berichten op social media, mede in het licht van de inzet van «personen buiten de overheid», het opzetten van een desinformatie alliantie, het Directeurenoverleg Desinformatie, het Nationaal

⁵ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2553

⁶ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2553

⁷ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2553

⁸ WOB-document 279129 uit WOBCovid19.rijksoverheid.nl

⁹ Militaire Spectator, 16 september 2020, «Zeg me dat het niet waar is...?», Zeg me dat het niet waar is...? | Militaire Spectator

¹⁰ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2553

¹¹ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2553

Kernteam Crisiscommunicatie (NKC) kernoverleg, et cetera?¹² Bent u het eens met de stelling dat er wel degelijk sprake was van structureel beleid? Zo nee, waarom niet?

Vraag 13

Kunt u een toelichting geven op het huisbezoek aan de burger in Enschede, door de wijkagent en een tweede persoon in burger? Kunt u daarbij ingaan op het proces van signalering dat tot het huisbezoek leidde, cq. de omgevingsanalyse, tot en met de acties die werden ondernomen, inclusief de aansturing daarbij en de *chain of command*?

Vraag 14

Kunt u nadere informatie geven van de tweede persoon in burger (functie, organisatieonderdeel) die naast de wijkagent betrokken was bij het huisbezoek? Wat waren zijn bevoegdheden om deel te nemen aan het huisbezoek?

Vraag 15

Kunt u zich voorstellen dat dit huisbezoek als intimiderend en belastend werd ervaren? Bent u zich ervan bewust dat het huisbezoek werd uitgevoerd met een goed herkenbare politiebuis die zichtbaar was voor de buurt, en dat daardoor het imago van de burger die thuis werd opgezocht is beschadigd? Zo ja, wat vindt u daarvan en kunt u uitleggen waarom dat machtsvertoon nodig was?

Vraag 16

Bent u ermee bekend dat kort na dit huisbezoek het Twitteraccount van de burger is verwijderd door Twitter? Kunt u bevestigen of ontkennen of dit gebeurde met of zonder enige inmenging door de overheid of gelieerde partners? Graag een gedetailleerd antwoord.

Mededeling

Hierbij informeren wij u dat de Kamervragen van het lid Van Haga (Groep Van Haga) over het direct of indirect volgen van politiek geëngageerde burgers op social media en het mogelijk plegen van censuur, ingezonden op 27 juni 2022 met kenmerk 2022Z13215, niet binnen de gebruikelijke termijn van drie weken kunnen worden beantwoord. De reden van het uitstel is dat er vanwege de omvang van de vragen, en de benodigde interdepartementale afstemming tijdens het zomerreces, meer tijd nodig is.

---

¹² Aangangsel Handelingen, vergaderjaar 2021–2022, nr. 2553